

Monitorowanie zjawisk społeczno-gospodarczych

Wybór kluczowych wskaźników wspierających ocenę sytuacji społeczno-gospodarczej w Hajnówce

Dr hab. Ewa Glińska, prof. PB
Dr hab. inż. Katarzyna Halicka, prof. PB
Dr inż. Joanna Godlewska
Dr inż. Sławomira Hajduk
Dr inż. Halina Kiryluk
Mgr Anna Matwiejczyk
Dr Danuta Szpilko

Warsztaty
Białowieża, 17 listopada 2023 r.

Hajnówka OdNowa – Zielona Transformacja

Projekt finansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 oraz budżetu państwa, realizowany w ramach programu „Rozwój lokalny”.

Plan warsztatów

1. Przedstawienie się uczestników
2. Cel pracy i wprowadzenie do tematyki warsztatów
3. Podział na grupy
4. Część 1 – wybór kluczowych wskaźników dla każdego ładu
5. Część 2 – wypełnianie kart charakterystyk dla wybranych wskaźników
6. Podsumowanie

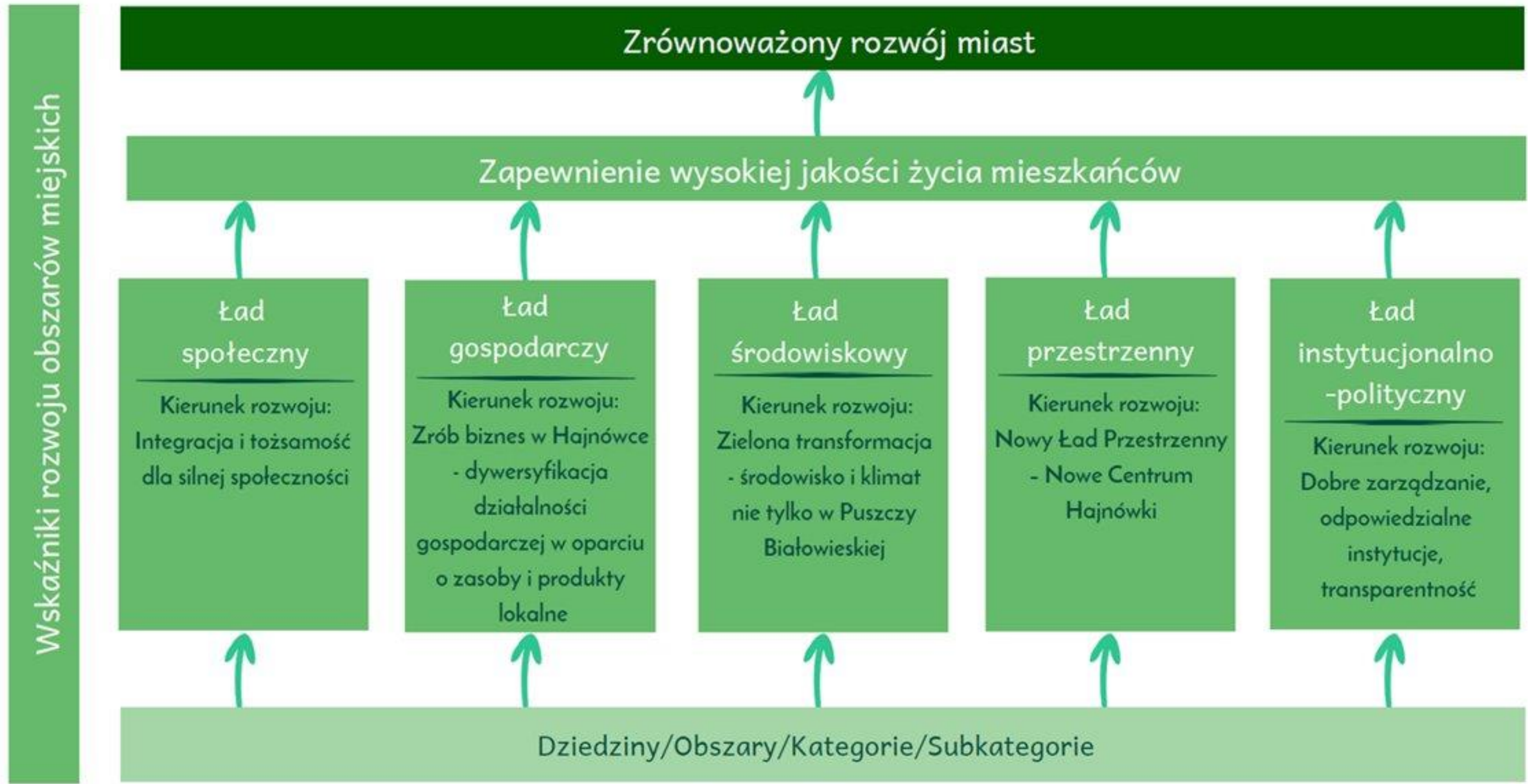

Cele warsztatów

1. Opracowanie listy kluczowych wskaźników umożliwiających pomiar rozwoju społeczno-gospodarczego i instytucjonalnego miasta Hajnówka
2. Opracowanie kart z charakterystyką wskaźników

Model tworzenia systemu wskaźników rozwoju miasta Hajnówka

Sposób opracowania listy wskaźników rozwoju lokalnego

1. Wskaźniki zrównoważonego rozwoju Polski, GUS
2. Monitoring rozwoju lokalnego na poziomie miejskim i wewnątrzmijskim, IRMiR
3. Monitor Rozwoju Lokalnego, <https://gminy.monitorrozwoju.pl/>

1. Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Hajnówka
2. Plan Rozwoju Instytucjonalnego Miasta Hajnówka

Panel ekspertów

Wstępna lista wskaźników

Warsztat

Lista wskaźników przyjęta do monitorowania rozwoju Miasta Hajnówka

Wstępna lista wskaźników

Ład przestrzenny

L.P.	DZIAŁANIE W RAMACH PRL MIASTA HAJNÓWKA	PROPOZYCJA WSKAŹNIKA
		1. Nowy Ład Przestrzenny Nowe Centrum Hajnówki
1.1.	Nowe Centrum Hajnówki wydzielenie obszaru i wyznaczenie centralnego miejsca spotkań	<ol style="list-style-type: none"> Liczba nowo wybudowanych/zmodernizowanych budynków/obiektów budowlanych w Nowym Centrum Hajnówki Liczba wprowadzonych działań dotyczących Miejsc Aktywności Lokalnej (małych pawilonów miejskich służących jako miejsca spotkań i przestrzeń kreatywna), np. Art Lab, Open Data Lab, Kids lab, Silver Lab, Nature Lab (bazując na PRL)
1.2.	Nowoczesne planowanie przestrzenne dokumentacja, oprogramowanie i uświadamianie mieszkańców w zakresie zagospodarowania przestrzeni Hajnówki nowej generacji	<ol style="list-style-type: none"> Udział powierzchni miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, których rysunki występują w postaci wektorowej z nadaną georeferencją Liczba mieszkańców gminy, którzy uczestniczyli w konsultacjach społecznych dotyczących PRL (wg płci i wieku) Liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjno-świadomościowych związanych ze znaczeniem zagospodarowania przestrzennego w rozwoju miasta, m.in. warsztaty urbanistyczne, gry miejskie, ankiety, konkursy na najlepiej zaprojektowaną przestrzeń, spacer po mieście w celu identyfikacji barier architektonicznych (bazując na PRL)
1.3.	Estetyzacja i poprawa funkcjonalności przestrzeni miejskiej	<ol style="list-style-type: none"> Liczba osób korzystających z nowych obiektów sportowych i rekreacyjnych Liczba wprowadzonych w przestrzeni miasta elementów wynikających z hajnowskiej uchwały krajobrazowej w tym system informacji miejskiej, mała architektura, meble miejskie, oznaczenia, nośniki reklam, szyldy, ogrodzenia, street art, murale (bazując na PRL)

Ład gospodarczy

L.P.	DZIAŁANIE W RAMACH PRL MIASTA HAJNÓWKA	PROPOZYCJA WSKAŹNIKA
2. Zrób biznes w Hajnówce - Dywersyfikacja działalności gospodarczej w oparciu o zasoby i produkty lokalne		
2.1.	Centrum Produktu Lokalnego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przeprowadzonych działań zachęcających młodych ludzi w wieku 15-29 lat do udziału w edukacji zawodowej lub praktykach/stażach w lokalnych przedsiębiorstwach; 2. Liczba przeszkolonych osób w zakresie zakładania/prowadzenia własnej działalności gospodarczej (w podziale na płeć i wiek); 3. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na liczbę mieszkańców
2.2.	Akademia Przyrody	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba działań edukacyjno-kulturalnych służących rozwojowi turystyki w ciągu roku
2.3.	Pracuj w Hajnówce	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział bezrobotnych zarejestrowanych do 25 roku na 100 mieszkańców; 2. Liczba utworzonych miejsc pracy w gminie (w podziale na płeć i wiek);
2.4.	Szkoła średnia - pierwszy krok w karierze	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przeprowadzonych działań zachęcających młodych ludzi w wieku 15-29 lat do udziału w edukacji zawodowej lub praktykach/stażach w lokalnych przedsiębiorstwach; 2. Liczba inicjatyw na rzecz poprawy jakości kształcenia w szkołach średnich związana z włączeniem doradztwa zewnętrznego;
2.5.	Nowa oferta miasta - Marka Hajnówki, inwestycje, rozwój turystyki	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznawalność marki Hajnówka (badanie ankietowe turystów – co trzy lata); 2. Liczba nowych produktów turystycznych w mieście 3. Liczba działań informacyjno – promocyjnych gminy; 4. Liczba osób poinformowanych przez LOT o nowych atrakcjach turystycznych; 5. Długość ścieżek rowerowych wybudowanych w gminie (w km)

Ład środowiskowy

L.P.	DZIAŁANIE W RAMACH PRL MIASTA HAJNÓWKA	PROPOZYCJA WSKAŹNIKA
3. Zielona transformacja - środowisko i klimat nie tylko w Puszczy Białowieskiej		
3.1.	Działania doradcze oraz uświadamiające społeczność lokalną o korzyściach wynikających z zastosowania OZE	1. Liczba zrealizowanych wspólnie z mieszkańcami inicjatyw na rzecz ochrony środowiska i klimatu w mieście (rocznie)
3.2.	Inwestycje wzorcowe, publiczne budynki pasywne i niskoemisyjne	1. Liczba gospodarstw domowych, w których dokonano wymiany systemu ogrzewania w ramach programów ograniczania niskiej emisji na 1 km ² 2. Zużycie energii przez budynki publiczne na rok (kWh/m ²)
3.3.	Elektromobilna Hajnówka	1. Odsetek osób mieszkających na obszarze przekroczenia norm hałasu drogowego 2. Udział pojazdów elektrycznych i hybrydowych w całym taborze komunikacji miejskiej
3.4.	Robimy klimat - jesteśmy odporni. Zielono-niebieska infrastruktura w Hajnówce	1. Liczba zrealizowanych inicjatyw/inwestycji dot. zielono-niebieskiej infrastruktury
3.5.	Czyste powietrze wyjdzie nam na zdrowie	1. Roczna liczba dni z korzystnymi warunkami powietrza spełniającymi normy UE w wybranych gminach 2. Stężenie NO ₂ (dinitlenku azotu) 3. Stężenie drobnego pyłu zawieszonego (PM _{2,5}) [µg/m ³] 4. Stężenie pyłu zawieszonego (PM ₁₀) [µg/m ³] 5. Stężenie SO ₂ (dinitlenku siarki)
3.6.	Zrównoważona gospodarka zasobami	1. Całkowita ilość odbieranych stałych odpadów komunalnych w tonach na mieszkańca 2. Masa wyrobów zawierających azbest na 1km ² 3. Odsetek mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów (gospodarstwa domowe)

Ład społeczny

L.P.	DZIAŁANIE W RAMACH PRL MIASTA HAJNÓWKA	PROPOZYCJA WSKAŹNIKA
4. Integracja i tożsamość dla silnej społeczności		
4.1.	Tożsamość z miastem	1. Saldo migracji osób w wieku 15-39 lat na 1000 osób
4.2.	Inicjatywy sąsiedzkie, aktywizacja mieszkańców	1. Liczba zgłoszonych inicjatyw przez mieszkańców 2. Organizacje społeczne na 1000 mieszkańców 3. Udział wydatków na dotacje do organizacji pożytku publicznego w wydatkach bieżących 4. Kwota wydatków na dotacje do organizacji pożytku publicznego przypadająca na 1000 mieszkańców 5. Frekwencja wyborcza - Wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, 1 tura (w %) 6. Liczba uczestników imprez kulturalnych na 1000 mieszkańców
4.3.	Ocalić od zapomnienia	1. Wydatki ogółem z budżetu JST na kulturę i dziedzictwo narodowe przypadające na 1 mieszkańca
4.5.	Perspektywy dla edukacji, podnoszenie jakości usług edukacyjnych	1. Liczba absolwentów szkół średnich w ostatnich pięciu latach w przeliczeniu na 1000 mieszkańców (w roku bazowym) 2. Liczba uczniów w średnich szkołach zawodowych na 1000 mieszkańców gminy
4.6.	Perspektywy dla rozwoju sportu w Hajnówce	1. Wydatki ogółem z budżetu JST na kulturę fizyczną, sport i rekreację przypadające na 1 mieszkańca
4.8.	NGO –przenosimy doświadczenia włoskie	1. Liczba projektów NGO realizujących zadania publiczne należące do gminy
4.9.	Pomoc społeczna i wytchnieniowa	1. Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej (ogółem) na 1000 mieszkańców 2. Liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych na 1000 mieszkańców 3. Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej na 1000 mieszkańców
4.10.	Drugie życie ekonomii społecznej	1. Nowo zarejestrowane fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców
4.11.	Zapewnienie dostępności -niezbędne zmiany na potrzeby dostępności architektonicznej	1. Liczba budynków publicznych zgodnych ze standardami dostępności (na poziomie podstawowym) 2. Liczba nowych inwestycji spełniających standardy dostępności

Ład instytucjonalno-polityczny

L.P.	DZIAŁANIE W RAMACH PRL MIASTA HAJNÓWKA	PROPOZYCJA WSKAŹNIKA
5. Dobre zarządzanie, odpowiedzialne instytucje, transparentność		
5.1.	Usprawnienie i podniesienie standardów działania Urzędu Miasta w Hajnówce i podległych Burmistrzowi jednostek miejskich	<ol style="list-style-type: none"> Poziom zadowolenia mieszkańców z jakości usług świadczonych przez Urząd Miasta w Hajnówce i podległe jednostki (średnia z ocen) Poziom zadowolenia mieszkańców z dostępności usług świadczonych przez Urząd Miasta w Hajnówce i podległe jednostki (średnia z ocen czy %)
5.2.	Budowanie zdolności instytucjonalnych i rozwój kompetencji kadry zarządzającej, pracowników urzędu miasta i członków Rady Miasta	<ol style="list-style-type: none"> Udział wydatków na szkolenia i rozwój zawodowy pracowników w wydatkach bieżących Liczba uczestników szkoleń podnoszących kompetencje kadry zarządzającej, pracowników urzędu miasta i członków Rady Miasta
5.3.	Zmiana modelu podejmowania decyzji zarządczych wpływających na rozwój miasta (z modelu ad hoc na model opierający się na dowodach Evidence Based Policy)	<ol style="list-style-type: none"> Liczba rozwiązań organizacyjnych wprowadzonych w modelu podejmowania decyzji zarządczych wpływających na rozwój miasta
5.4.	Budowanie zaufania obywateli do samorządu miejskiego w Hajnówce, partycypacja, konsultacje, komunikacja z mieszkańcami	<ol style="list-style-type: none"> Frekwencja wyborcza - wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast - I tura (%) Liczba osób biorących udział w grupowych konsultacjach społecznych z przedstawicielami Urzędu Miasta (stacjonarnie i on-line) Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców Udział wydatków na dotacje dla organizacji pożytku publicznego w wydatkach bieżących (%)
5.5.	Elektroniczny Urząd i usługi	<ol style="list-style-type: none"> Liczba użytkowników korzystających z profilu zaufanego lub ePUAP w kontaktach z instytucjami gminy na 1000 mieszkańców Liczba mieszkańców składających wnioski on-line (zmodyfikowany z SSC)
5.6.	Zapewnienie dostępności - niezbędne zmiany na potrzeby dostępności architektonicznej	<ol style="list-style-type: none"> Liczba rozwiązań infrastrukturalnych i organizacyjnych podwyższających poziom dostępności architektonicznej Urzędu Miasta w Hajnówce i jednostek podległych

Podział na grupy

Część 1
Wybór kluczowych
wskaźników

Kryteria wyboru 2- 3 wskaźników dla każdego ładu

- 1. Adekwatność** – wskaźnik powinien być w sposób istotny związany z działaniami rozwojowymi
- 2. Przydatność** – wskaźnik powinien być możliwy do zastosowania na poziomie lokalnym
- 3. Rozpoznawalność (komunikowalność)** – wskaźnik powinien być łatwy do zrozumienia dla jego użytkowników
- 4. Mierzalność** – wskaźnik powinien być łatwy do zmierzenia w najbardziej obiektywny sposób
- 5. Wiarygodność** – rezultaty opisywane wskaźnikiem powinny charakteryzować się ograniczonym stopniem niepewności i jak najmniejszym marginesem błędu

Część 2
Opracowanie kart
z charakterystyką
wskaźników

Karta wskaźnika

Nazwa wskaźnika		
Ład		Gospodarczy/Społeczny/Środowiskowy/Przestrzenny/ Instytucjonalno-polityczny
Działanie z Planu Rozwoju Lokalnego lub z Planu Rozwoju Instytucjonalnego, które będzie monitorowane za pomocą wskaźnika		
Metodyka wyznaczania wskaźnika	Jednostka miary, w której wyrażany jest wskaźnik	
	Opis sposobu obliczenia wskaźnika	
	Częstość badania wskaźnika	
Źródło danych		

Podsumowanie

Dziękujemy!

Hajnówka OdNowa – Zielona Transformacja

Projekt finansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 oraz budżetu państwa, realizowany w ramach programu „Rozwój lokalny”.